



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изпълнителна агенция

Българска служба за акредитация



ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ

“БЪЛГАРСКА СЛУЖБА ЗА АКРЕДИТАЦИЯ”

Период януари – декември 2015г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1. Обръщение на изпълнителния директор на ИА БСА**
- 2. Национален орган по акредитация на Република България**
- 3. Организация и управление**
- 4. Акредитация на органи за оценка на съответствието**
- 5. Нови документи от системата за управление на ИА БСА**
- 6. Вътрешен одит и преглед от ръководството**
- 7. Експертна дейност**
- 8. Международна дейност**
- 9. Участия на ИА БСА в проекти, финансирани със средства по Международни и Европейски програми**
- 10. Връзки с обществеността**
- 11. Административно-правна дейност**
- 12. Преглед на изпълнението на програма 5 „Инфраструктура по качеството в подкрепа развитието на икономиката“, политика „Устойчиво икономическо развитие и конкурентноспособност“**
- 13. Финансово-стопанска дейност**
- 14. Управление на човешките ресурси. Постоянен персонал, технически оценители и експерти.**
- 15. Бъдещи планове**

1. ОБРЪЩЕНИЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА ИА БСА

Уважаеми Дами и Господа,

Националният орган по акредитация на Република България - Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ в качеството си на пълноправен член на Европейската организация за акредитация (ЕА) е страна по Многостранното споразумение на ЕА (ЕА МЛА) за всички основни области на споразумението. Това е обективно доказателство, че българската система за акредитация покрива международните изисквания в оценените области, а също така и за високия професионализъм на акредитираните организации.

Поддържане на статута на агенцията като страна по ЕА МЛА за взаимно признаване на резултатите от оценки на съответствие е основна цел на националния орган по акредитация. Многостранното споразумение прави факт признаването на дейността на всички акредитирани от ИА БСА органи за оценяване на съответствието (ООС) във всички области на акредитация, в които ЕА МЛА действа. Споразумението улеснява свободното движение на продукти и услуги в Европа и останалия свят. То елиминира нуждата доставчиците на стоки и услуги, и самите стоки и услуги да бъдат сертифицирани или изпитвани във всяка държава, в която се пускат на пазара. С други думи, всеки продукт или услуга, който при експортиране се придружава от документ, носещ акредитационния символ на ИА БСА ще бъде приет без да бъде обект на допълнителни изпитвания, контрол или сертификация.

В полза на обществото, **акредитацията** е средство за оценяване техническата компетентност и интегритета на организациите предлагащи различни видове услуги по оценяване на съответствието. **Акредитацията**, със своите потенциални ползи за качеството на стоки, и при предоставянето на услуги чрез веригата от доставчици, спомага за практическото приложение на постоянно разрастващ се обхват от дейности от всички сектори на икономиката.

Независимата оценка на акредитирани организации дава сигурност, че бизнесът и потребителите могат да направят сигурен и достоверен избор на услугите и продуктите доставяни на пазара.

Политиката на ИА БСА ще продължава да бъде насочена към поддържане на високо ниво на компетентност в целия процес на акредитация и към укрепване на доверието в агенцията като служба, която гарантира сертификат за акредитация, признат и достатъчен за цялата територия на ЕС.

Благодаря за професионализма, компетентността и отговорността на служителите на агенцията, технически оценители и експерти, на членовете на Съвета по акредитация, Техническите комитети по акредитация и на всички заинтересовани от процеса по акредитация страни.

Изявявам увереността си, че заедно имаме сили да продължим да вървим в правилната посока, водени от нашата обща цел да предоставяме услуги на европейско ниво.

Бъдете здрави, обичайте това, което правите и знайте, че всеки от Вас е част от успехите, които Българска служба за акредитация постига!

С уважение,

Ирена Бориславова,

Изпълнителен директор

2. НАЦИОНАЛЕН ОРГАН ПО АКРЕДИТАЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" е националният орган по акредитация на Република България в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕО) № 339/93 (ОВ, L 218/30 от 13 август 2008 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 765/2008".

Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" е единственият орган в Република България, който има право да извършва акредитация на органи за оценяване на съответствието. Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ /ИА БСА/ е национален орган по акредитация на:

- лаборатории за изпитване, включително медицински лаборатории;
- лаборатории за калибриране;
- органи за контрол;
- органи по сертификация на продукти, включително за биологично производство и биологични продукти;
- верификационни органи;
- органи по сертификация на системи за управление - ISO 9001, OHSAS 18001, ISO/IEC 27001, ISO 14001 и ISO 22000;
- органи по сертификация на лица;
- проверяващи по околна среда (EMAS)

ИА БСА извършва инспекция и удостоверяване съответствието на лаборатории с Добрата лабораторна практика (ДЛП).

ИА БСА е пълноправен член на Европейската организация за акредитация (EA) от 2001г. и е страна по Многостранно споразумение за взаимно признаване на схемите по акредитация за следните области:

- Лаборатории за калибриране;
- Лаборатории за изпитване;
- Органи за контрол;
- Органи за сертификация на продукти
- Органи по сертификация на лица;
- Органи по сертификация на системи за управление;
- Верификационни органи

ИА БСА работи на основата на законите на страната, на стандартите от серията ISO/IEC 17000, Ръководства на EA, ISO/IEC, IAF/ILAC. Агенцията разработва и възприема редица правила, норми, процедури, документи и организационни практики за хармонизиране с Европейското право. ИА БСА взаимодейства с физически и юридически лица от държавния и неправителствения сектор.

3. ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ

Организационната структура, дейността, организацията на работа и съставът на ИА БСА са определени с Устройствения правилник. През 2015 година с ПМС № 281 от 16.10.2015г., числеността на персонала в агенцията е намалена с една щатна бройка. Съгласно Устройствения правилник за изпълнението на нормативно определените си функции, агенцията разполага с 39 щатни служители.

СЪВЕТ ПО АКРЕДИТАЦИЯ

Изпълнителният директор се подпомага от Съвет по акредитация - постоянно действащ орган, който се състои от изпълнителния директор на ИА БСА и 25 членове-представители на всички заинтересовани от акредитацията страни:

- Министерства, определени с решение на Министерския съвет;
- Организации, представляващи индустрията;
- Организации, представляващи потребители;
- Организации, представляващи експерти;
- Организации, представляващи акредитирани лица.

Съветът по акредитация е активно действащ орган подпомагащ решенията по отношение на политики, цели и конкретни дейности в областта на акредитацията. Проведени са две заседания по въпроси свързани с одобряване на процедурата за акредитация, одобряване на правилата за работа на Комисиите към агенцията и други документи от системата за управление на ИА БСА.

В ИА БСА е внедрена система за управление, съгласно изискванията на международния стандарт ISO/IEC 17011 "Оценка на съответствието – общи изисквания към акредитиращите органи, акредитирани органи по оценка на съответствието". В изпълнение на критериите на този стандарт действат

В ИА БСА са създадени и функционират следните структури:

КОМИСИИ ПО АКРЕДИТАЦИЯ (КА)

КА е в нечетен състав от минимум 3 (три) представители на Съвета по акредитация и съответния технически комитет по акредитация (ТКА). В КА може да участват всеки един от членовете на СА и всеки един от председателите/членовете на ТКА, като за членове на КА трябва да се номинират и подбират експерти, които притежават необходимата компетентност, както по отношение на разбиране на докладите от оценките на място, така и по отношение на критериите, съгласно които БСА и различните ООС трябва да оперират.

КА участва в процеса по взимане на решения, като дава становища по въпроси, свързани с предоставяне, отказване, ограничаване, временно спиране или отнемане на акредитация за всяка процедура по акредитация.

През 2015 г. са проведени 192 (сто деветдесет и две) заседания на Комисии по акредитация.

КОМИСИИ ПО ВЪЗРАЖЕНИЯ (КВ)

КВ е в нечетен състав от минимум 3 (три) члена от които двама постоянни и останалите съобразно вида или обхвата на постъпилото възражение. Постоянни членове са – председателя или зам. председателя на Съвета по акредитация и правоспособен юрист. Поименният състав на Комисията по възражения се определя от Съвета по акредитация.

Комисията по възражения е оправомощена по силата на ЗНАООС да взема окончателно решение по основателността на постъпило възражение в ИА БСА, относно:

- отказ за приемане на заявка,
- отказ за оценяване,
- искане за коригиращи действия,
- промени в обхвата на акредитация,
- решения за отказ, временно спиране или отнемане на акредитация и
- всяко друго действие, което възпрепятства получаването на акредитация.

През отчетния период са регистрирани 3 (три) възражения във връзка с което са проведени 3 (три) заседания на Комисията по възражения

ТЕХНИЧЕСКИ КОМИТЕТИ ПО АКРЕДИТАЦИЯ (ТКА)

Членове на ТКА са специалисти с необходимото образование, технически знания, умения и опит, за да могат да предоставят експертни мнения, становища, предложения и др. Членовете на ТКА най-малко следва да покриват минимални критерии за квалификация на технически оценители по критерии „образование“ и „професионален опит“.

ТКА обсъжда и предлага специфични критерии и дават становище по въпроси свързани с хармонизирано прилагане на международните изисквания за акредитация на ООС и хармонизирано прилагане на изисквания към дейността на органите за оценяване на съответствието.

ТКА предлага специализиран профил и изискванията за оценители в съответната област на дейност; разработва специфични правила и специализирани въпросници за дадената област на дейност; участва в мероприятия за повишаване на квалификацията на оценители; подпомага ИА БСА при въвеждане на нови дейности в системата за управление и др.

През 2015г. са проведени заседания на ТКА както следва:

ТКА „Органи по сертификация на системи и проверяващи по околната среда“

Проведено едно заседание на 18.05.2015г., на което са приети отчета за работата му през 2014г. и програма за 2015г.

Съгласно правилата на BAS QR 6 е приет списък с технически оценители/ експерти – Приложение 1 към BAS Q(F) 6/1 за включване в КА, при необходимост.

По предложение на членовете на ТКА са планирани обучения на членовете на ТКА, както и на одобрените технически оценители/ експерти от Приложение 1 към BAS Q(F) 6/1, във връзка със стандарти ISO/IEC 17021-1:2015 и Регламент (ЕО) № 1221/2009.

ТКА „Органи по сертификация на продукти и верификационни органи“ –

Проведено едно заседание на 22.06.2015г. на което, са избрани председател и заместник председател.

По предложение на членовете на ТКА са включени предложените представители на държавни институции ИАОС и ИАЖА са включени в списъка на членовете на ТКА „ОСП и ВО“, с което се попълва състава на ТКА, утвърден от Изпълнителен директор на ИА БСА.

Съгласно правилата на BAS QR 6 е приет списък с технически оценители/ експерти – Приложение 1 към BAS Q(F) 6/1 за включване в КА, при необходимост.

По предложение на членовете на ТКА „ОСП и ВО“ на следващото заседание на ТКА да се обсъдят подробно изискванията на IAF MD 14:2014 като се поканят представители на компетентния орган ИАОС, отговорен за прилагането на Регламент ЕС № 600/2012 и Регламент ЕС № 601/2012.

ТКА „Органи по сертификация на лица“

Проведени са заседание на работна група и представяне на експертно становище от членове на ТКА Органи по сертификация на лица по възникнали въпроси в областта на сертификация на компетентност на лица по заваряване и изпитване без разрушаване.

ТКА „Органи за контрол“

Проведени две заседания с основни теми на разискване обсъждане на становища на работни групи във връзка с конкретни проблеми в областта на дейност на Органи за контрол – електробезопасност, физични фактори на средата, гласуване на Списъка с оценени технически оценители/експерти за включване в КА, при необходимост към ТКА „Органи за контрол“, хармонизиращо обучение на членове на ТКА по стандарт БДС EN ISO/IEC 17020:2012, Преразглеждане на публикуваните на интернет страницата на ИА БСА Решенията на ТКА „Органи за контрол“, по отношение на актуалност и приложимост.

ТКА „Лаборатории за калибриране“

Проведено е едно заседание, на което са избрани председател и заместник председател, приети са отчета за дейността на ТКА за 2014г. и програмата за работа за 2015г. Съгласно правилата на BAS QR 6 е приет списък с технически оценители/ експерти – Приложение 1 към BAS Q(F) 6/1 за включване в КА, при необходимост. Секретаря на ТКА е представил информация за работата на работната група на ЕА за ILC/PT и за петгодишния план на тази група за организиране на PT в областта на калибрирането.

По предложение на членовете на ТКА е взето решение да се преразгледат решенията на ТКА „Лаборатории за калибриране“ от септември 2011г. , които са публикувани в интернет страницата на ИА БСА.

ТКА „Лаборатории за изпитване“

Проведени са три заседания през месец януари, април и юни 2015г.

На заседанието от Януари 2015г. членовете на ТКА са представили становище относно замяната на БДС EN ISO 9308-1:2004 (Качество на водата. Откриване и определяне броя на escherichia coli и колиформни бактерии. Част 1: Метод на мембранното филтриране (ISO 9308-1:2000) с БДС EN ISO 9308-1:2014 (Качество на водата. Определяне броя на бактерии Escherichia coli и колиформни бактерии. Част 1: Метод чрез мембранно филтриране на води с нисък бактериален фон на флората (ISO 9308-1:2014).

Утвърдено решение: Промяната в нормативните документи не изисква провеждане на извънредна оценка. Оценка на компетентността на ООС да извършват изпитване на наличие на Колиформи и Е.коли в питейна вода съгласно БДС EN ISO 9308-1:2014 ще се извършва по време на планови оценки на място. При оценката ООС трябва да представят всички изискуеми записи съгласно системата за управление, както и технически записи.

На заседанието от април 2015г. са приети отчета за дейността на ТКА за 2014г., плана за работата на ТКА през 2015г. и е определена работна група за предложение за изработване на процедура за прилагане на гъвкав обхват при акредитация на лаборатории за изпитване. Съгласно правилата на BAS QR 6 е приет списък с технически оценители/ експерти – Приложение 1 към BAS Q(F) 6/1 за включване в КА, при необходимост.

На заседание от Юни 2015г. членовете на ТКА са представили становища относно:

1. Отмяна на стандарт БДС 173:1987 “Камъни естествени за пътно строителство. Методи за изпитване” (отменен без замяна, считано от 19.03.2015г.), акредитираните по него ООС да спрат позоваването на този метод за изпитване в издаваните от тях протоколи. При следващи планови оценки на място на ИА БСА да се преиздаде сертификата за акредитация и заповедта за акредитация, приложение към него, като БДС 173:1987 да отпадне от акредитирания обхват.

2. Отмяната от 21.04.2015г. на стандарт БДС EN 206-1:2002/NA:2008 „Бетон. Част 1: Спецификация, свойства, производство и съответствие. Национално приложение (НА) е заменен с БДС EN 206:2014/NA:2015 „Бетон. Спецификация, свойства, производство и съответствие. Национално приложение (НА)“, както новата версия не променя принципа на методите за изпитване „водонепропускливост“ и „мразоустойчивост“, изискванията към техническите средства и квалификацията на персонала и не води до разширяване на обхвата на акредитация. Акредитираните ООС с обхват на акредитация за изпитване по БДС EN 206-1:2002/NA:2008 да се позовават на БДС EN 206:2014/NA:2015. При следващи планови оценки на място на ИА БСА да преиздаде сертификата за акредитация и заповедта за акредитация, приложение към

него, като БДС EN 206-1:2002/NA:2008 да се замени с БДС EN 206:2014/NA:2015, като това да не се счита за разширяване на обхвата на акредитация.

3. Отмяната от 19.03.2015г. на стандарт БДС EN 12620:2002+A1:2008/NA:2008 „Добавъчни материали за бетон. Национално приложение (NA) към БДС EN 12620:2002+A1:2008” е заменен с БДС EN 12620:2002+A1:2008/ NA:2015 „Добавъчни материали за бетон. Национално приложение (NA)”.

Акредитираните ООС с обхват на акредитация за изпитване по БДС EN 12620:2002+A1: 2008/NA:2008 за „метод за определяне на устойчивостта на дробимост на едрия добавъчен материал при статично натоварване” и «метод за определяне на алкало-силициевата реакционна способност» да се позовават на БДС EN 12620:2002+A1:2008/ NA:2015.

Акредитираните ООС с обхват на акредитация за изпитване по БДС EN 12620:2002+A1: 2008/NA:2008 по характеристики, както следва:

„метод за определяне на съдържанието на продълговати и плоски зърна (ППЗ) в едър добавъчен материал”;

„метод за определяне на съдържанието на отмиваеми (глинести и праховидни) частици”;

„метод за определяне на класа по мразоустойчивост на едрия добавъчен материал”;

„метод за определяне на съдържанието на бучки глина и други чужди примеси в добавъчните материали”;

„метод за определяне на съдържанието на слюда в пясъка”;

„определяне на минерално-петрографския състав”;

„определяне на модула на едрина на пясък»,

за които е предоставен обхват за изпитване на акредитираните ООС да продължат да се позовават на БДС EN 12620:2002+A1:2008/NA:2008 за изброените по-горе методи и по подходящ начин отразяват в издаваните протоколи от изпитване, че методът е отменен.

4. Практическата невъзможност осъществяването на междулабораторни сравнения/изпитвания за пригодност за продукт стоманени въжета, поради което дейността по изпитване на стоманени въжета се определя като област на акредитация, която не е подходяща за доказване компетентността на лабораториите чрез междулабораторни сравнения или изпитвания за пригодност, по смисъла на т. 3.5. от BAS QR 18 “Процедура за провеждане на междулабораторни равнения и изпитвания за пригодност”

ТКА „Медицински лаборатории”

Създадена е работна група от експерти от ТКА, които съвместно със секретаря на ТКА изготвиха политиката на преход към БДС EN ISO 15189 и актуализиране на документите от системата за управление на ИА БСА, необходими за провеждането на оценка на медицински лаборатории съгласно изискванията на БДС EN ISO 15189.

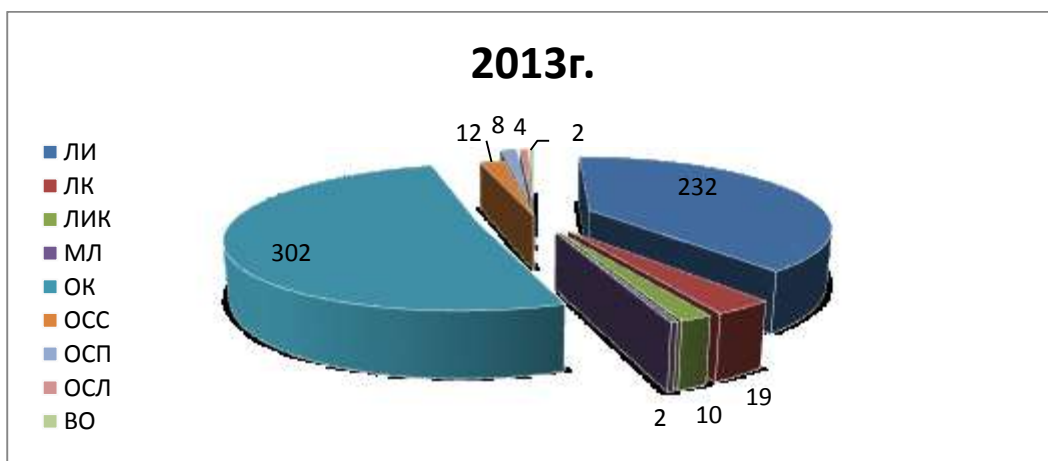
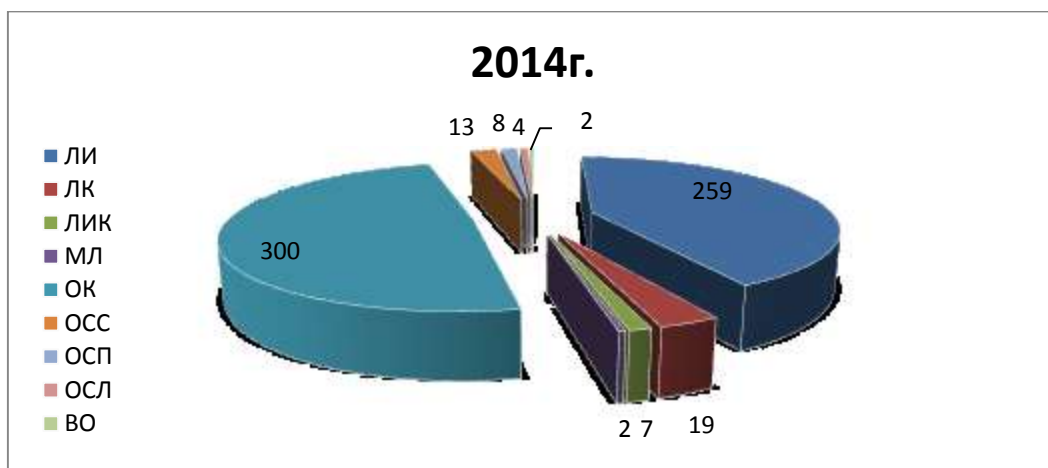
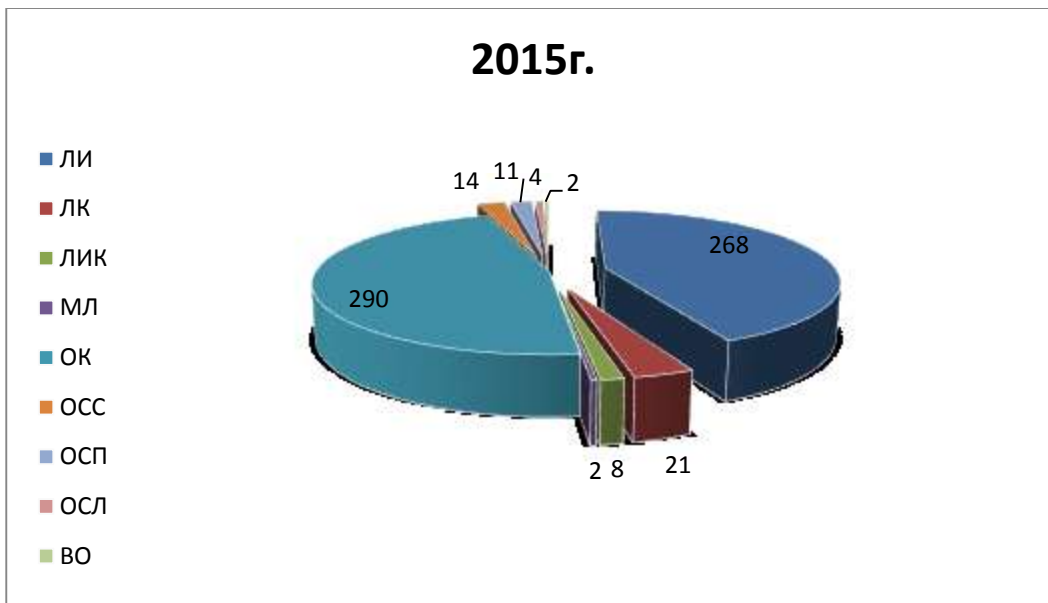
4. АКРЕДИТАЦИЯ НА ОРГАНИ ЗА ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

ОБЩ БРОЙ АКРЕДИТИРАНИ ЛИЦА

Към 31.12.2015г. в Република България работят 620 акредитирани от ИА БСА органи за оценяване на съответствието, разпределени по видове области както следва:

- 268 бр. лаборатории за изпитване;
- 21 бр. лаборатории за калибриране;
- 8 бр. лаборатории за изпитване и калибриране;
- 2 бр. медицински лаборатории;
- 290 бр. органи за контрол;
- 14 бр. органи по сертификация на системи;
- 11 бр. органи по сертификация на продукти;

- 4 бр. органи по сертификация на лица и
- 2 бр. верификационни органи.



Агенцията отчита увеличаване в броя на акредитираните ООС спрямо 2014г. със 6(шест) бр. Най-съществено е увеличаване на броя на акредитираните лаборатории с 9(девет), броя на акредитираните органи за контрол е намален с 10 (десет) бр.

През 2015 г. продължи дейността по откритата процедура за нови дейности по акредитация на ОСС за компетентността им да извършват сертификация съгласно изискванията на БДС EN ISO 50001:2011 "Системи за управление на енергията. Изисквания с указания за прилагане". Стартира процедура за нови дейности за акредитация на ЛИ за компетентността им да извършват изпитване, прилагайки изискванията на изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025 за изпитвани продукти „игрални автомати“, „съоръжения за игри в казино“, „системи за формиране на джакпот“, за специфични изпитвани характеристики, касаещи идентификация на софтуера и функционални тестове на игралните автомати. Нормативен акт: НАРЕДБА за реда и начина за включване на лабораториите в списъка по чл.22, ал.1, т.8 от Закона за хазарта, за изискванията за изпитване на игрално оборудване и игрален софтуер и за реда за извършване на проверки“.

Процедурите за нови дейности са след постъпили заявления от клиенти, поради възникнала необходимост от разширяване на дейността на ИА БСА в нова област във вече извършвана от агенцията дейност по акредитация – акредитация на ОССУ и на ЛИ, като необходимост от предоставяне на нов обхват на акредитация. ИА БСА има наличната компетентност и възможности за разширяване на своята дейност.

ПРОЦЕДУРИ ЗА АКРЕДИТАЦИЯ

Постъпили заявления:

През отчетния период са постъпили общо 198 заявления, от които

- 46 бр. за първоначална акредитация
- 110 бр. за преакредитация/преакредитация с разширяване на обхвата
- 42 бр. по заявления за разширяване на обхвата на акредитация



ИА БСА отчита поддържане на едно относително постоянно ниво на заявленията за акредитация, което вероятно е породено от необходимостта от предоставяне на качествени услуги в обхвата на дейност, подкрепено от постигнатото споразумение за взаимно признаване на предоставяните услуги от акредитираните ООС.

За сравнение може в долните графики да се видят постъпилите заявления за предходни периоди:



Открити процедури за акредитация:

През отчетния период са открити общо 183 процедури за акредитация, от които

- 35 бр. по заявления за първоначална акредитация,
- 113 бр. по заявления за преакредитация и
- 35 бр. по заявления за разширяване на обхвата на акредитация.

Открити процедури 2015 г.



Открити процедури 2014 г.



Открити процедури 2013 г.



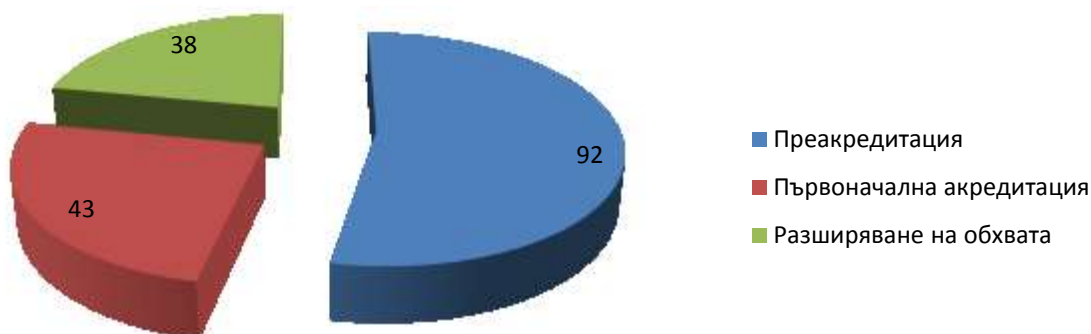
Общият брой на откритите през 2015 г. процедури е увеличен с 10,2% спрямо 2014г., като по-малко са откритите процедури за първоначална акредитация (с 4 бр.), увеличен е броя на откритите процедури за преакредитация (с 19 бр.), а при разширяване на обхвата (с 2 бр.).

Приключили процедури за акредитация:

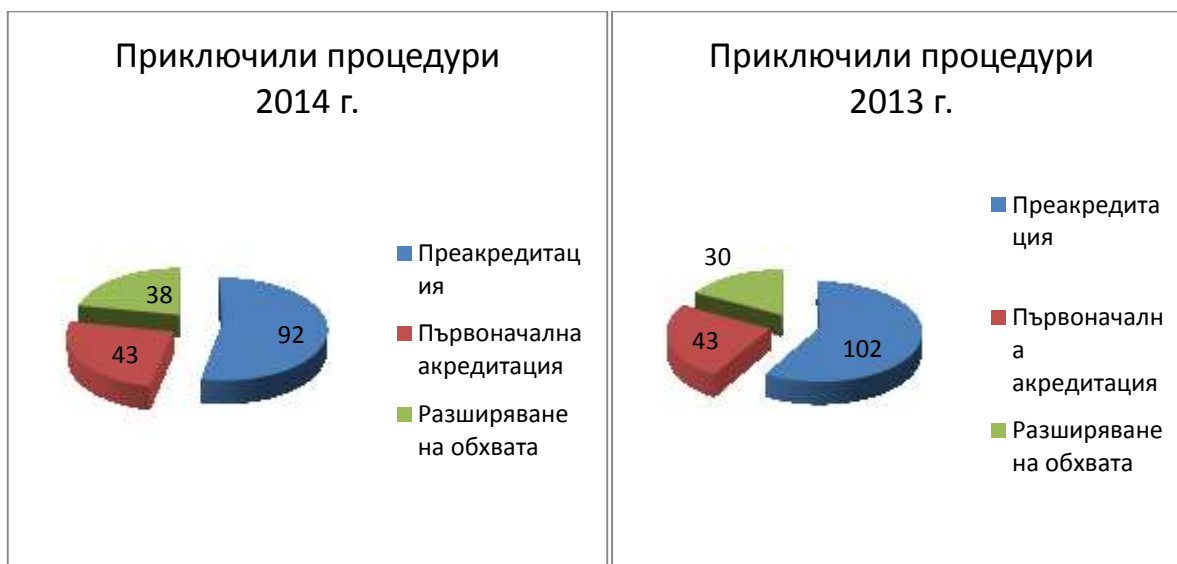
През 2015г. са приключили общо 173 процедури за акредитация, от които

- 43 бр. по заявления за първоначална акредитация,
- 92 бр. по заявления за преакредитация и
- 38 бр. по заявления за разширяване на обхвата на акредитация

Приключили процедури 2015 г.



За сравнение може да бъдат проследени данните от предходните години:



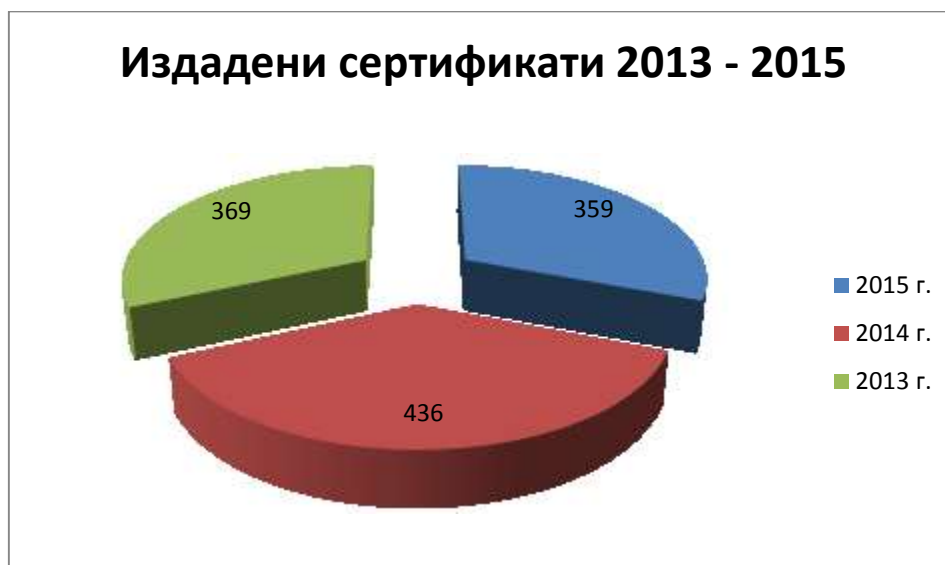
През отчетната 2015 г. са приключили при неспазен срок съгласно Процедура за акредитация, общо 17 бр. от които:

- 3 броя процедури за акредитация
- 11 броя процедури за преакредитация, от които при 2 (две) процедури по преакредитация е надвишен осеммесечния срок за приключване на процедурата поради по-ранното подаване на заявлението за преакредитация и откриването на процедурата, но сертификата е бил издаден преди изтичане валидността на предходния, а при една от процедурите поради спецификата на дейността на ООС и необходимостта от провеждане на наблюдение на дейността не е спазен срока за приключване на процедурата, но валидността на сертификата е удължена служебно със съответната заповед.
- 3 броя процедури за разширяване на обхвата.

Издадени сертификати:

През 2015г. са издадени 359 броя сертификати (436 броя за 2014г.), от които 186 броя сертификати са преиздадени във връзка с изменение в нормативната база и

стандартни методи, ограничаване обхвата на акредитацията или установена техническа грешка. (213 броя за 2014г.)



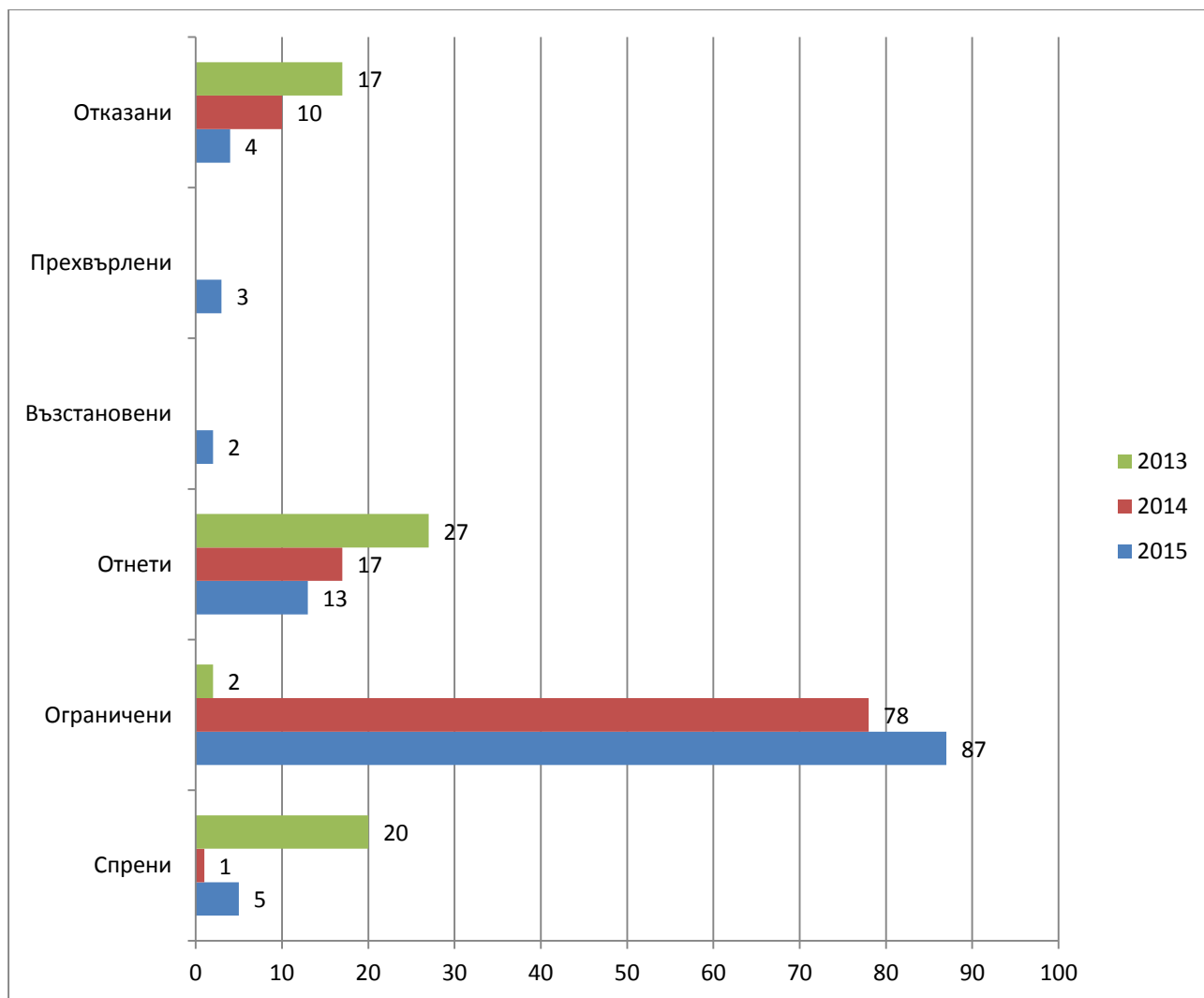
Политики за преход

През 2015г. агенцията успешно приключи изпълнение на политиките за преход към новите версии на БДС EN ISO/IEC 17020, БДС EN ISO/IEC 17024, БДС EN ISO/IEC 17020, както и на ISO/IEC 17021-3.

Спрени/отнети/отказани/ограничени в обхвата акредитации:

През 2015 г. са отказани 4 (3 по чл. 36 от ЗНАООС, 1 по чл. 34 от ЗНАООС), спрени 5 (2 по чл. 36 от ЗНАООС, 3 по чл. 34 от ЗНАООС), ограничени са 87 (по чл. 36 от ЗНАООС) и са отнети 13 акредитации (по чл. 36 от ЗНАООС); възстановени са две и има три ООС с прехвърлена акредитация.

През отчетния период е налице значително увеличение на ограничаване на обхвата във връзка с доброволен отказ съгласно чл. 36 от ЗНАООС.



Трансфер

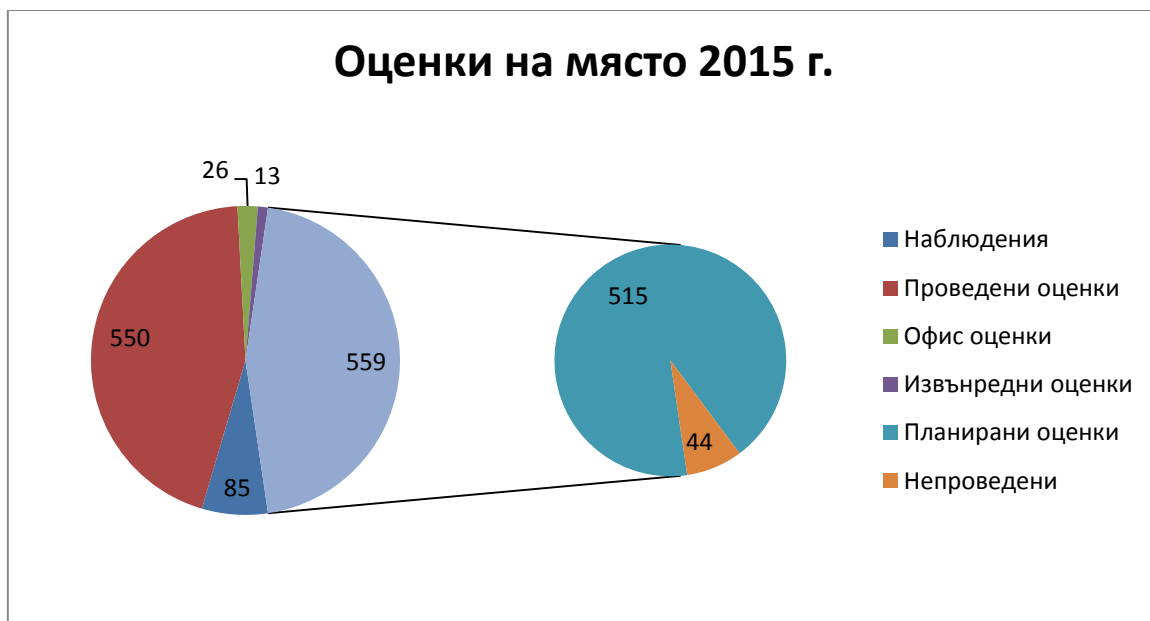
През 2015 година не е извършван трансфер на предоставени от други Националния орган по акредитация към акредитация от ИА БСА по силата на Трансграничните политики на EA, ILAC и IAF.

Поддръжане на акредитация

С цел осигуряване на съответствие с изискванията за акредитация през периода на валидност на издадения сертификат за акредитация, агенцията планира и провежда надзорни оценки на място на акредитираните от нея органи за оценяване на съответствието.

През 2015 година са планирани за провеждане 515 броя оценки на място. Проведени са общо 550 оценки, от които 26 са офис оценки на сертификационни органи и 13 извънредни оценки, плюс 85 наблюдения. Оценките за наблюдение на дейността и извънредните оценки са непланирани. Не са проведени в срок 44 бр. от планираните за 2015 г. оценки на място (ЛИ-22, ОК-16, ЛИК-1, поради наличие на финансови задължения. Предприети са действия за спиране за срок до 6 месеца, ЛК-3, ОСП-1 и ОСС-1, поради наличие на финансови задължения. Предприети са действия за спиране за срок до 6 месеца).

Оценки на място 2015 г.

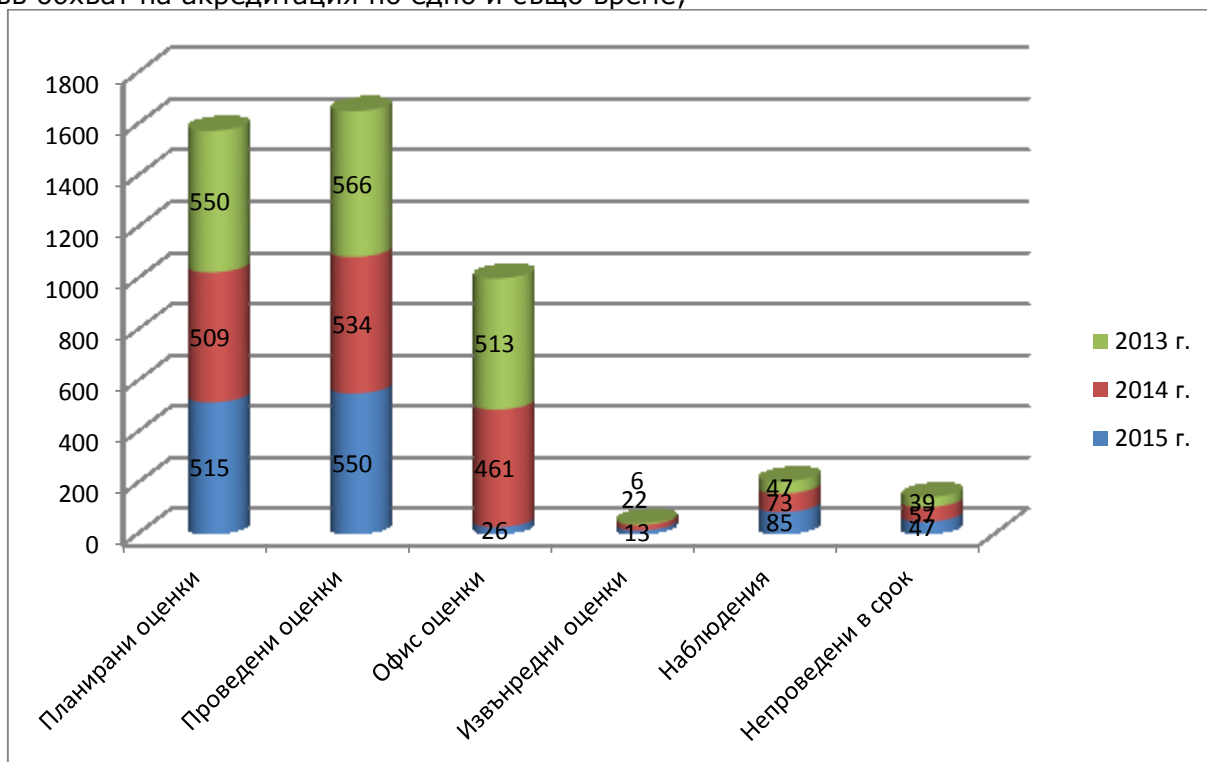


Направено е препланиране на оценките, което произтича от:

- изразено желание от ООС;
- заболяване на водещ оценител;
- специфична област на акредитация и липса на оценител в планирания период

на провеждане на оценката;

➤ ангажираност на водещи оценители/технически оценители/експерти в области на експертиза, необходими за провеждане на голям брой оценки на място в еднакъв обхват на акредитация по едно и също време;

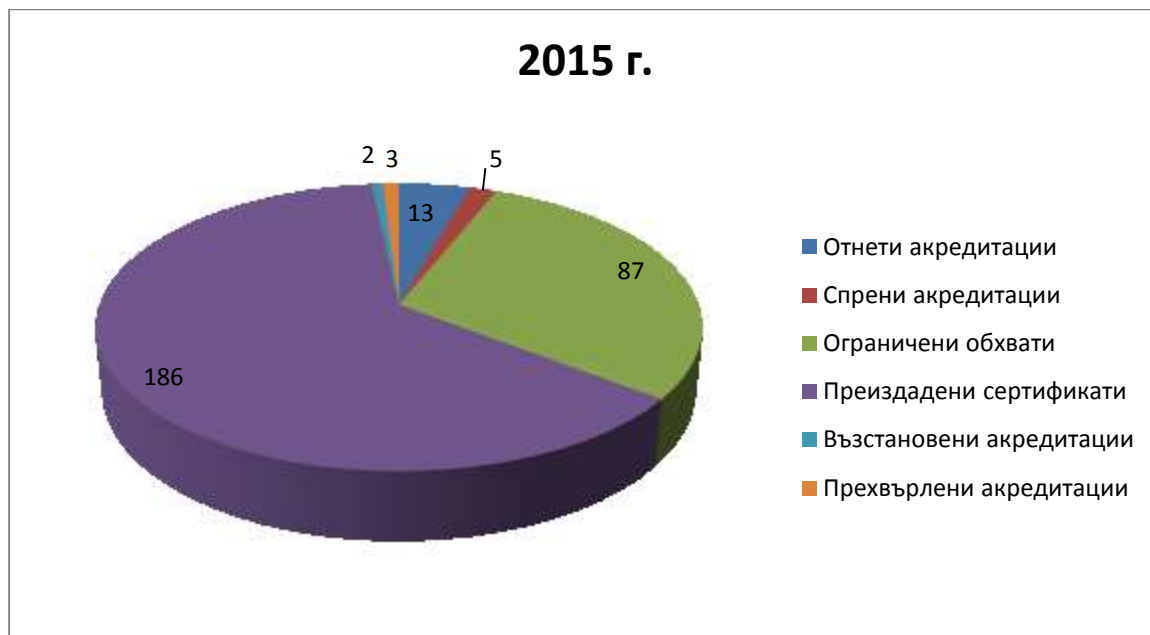


Дейността по поддържане на акредитацията на ООС се изразява освен в изпълнение на планираните надзори и в провеждане на извънредни оценки, проверка и оценка на съобщени промени, проверка на жалби и сигнали, съгласно процедурата за разглеждането им и др. подходящи действия за установяване на съответствие на ООС с изискванията към дейността им.

Резултатът от действията на агенцията по поддържане на акредитацията през 2015г. може да се отчете със следните данни:

- отнети акредитации - 136р. (по чл. 36 от ЗНАООС);

- спрени акредитации – 5 бр. (2 по чл. 36 от ЗНАООС, 3 по чл. 34 от ЗНАООС),
- ограничени обхвати на акредитации - 87 бр. (по чл. 36 от ЗНАООС)
- преиздадени документи за акредитация - 186 бр.
- възстановени са две и има три ООС с прехвърлена акредитация.



Проверка на компетентността на акредитираните лаборатории/органи чрез участие в междулабораторни сравнителни изпитвания/изпитвания за пригодност:

ИА БСА изисква от акредитираните органи за оценяване на съответствието (ООС) и от кандидатите за акредитация информация за резултатите от тяхното участие в междулабораторни сравнения и изпитвания за пригодност, както и за плановете им да участват в такива. По време на всяка оценка на място екипите на ИА БСА оценяват нивото на участие на ООС в междулабораторни сравнения и действията, които те са предприели в случаи не незадоволително (неуспешно) участие в сравнения.

ИА БСА признава за подходящи междулабораторни сравнения, организирани съгласно изискванията на ISO/IEC 17043 и организирани от:

- Акредитирани провайдери;
- Провайдери, публикувани на старницата на агенцията в интернет, съгласно т. 4.1.12 от процедура BAS QR 18;
- EA, EURAMET и APLAC;
- Организирани/ съорганизиран от структури на Европейската комисия;
- Национални органи/ организации, оторизирани да провеждат сравнения (Национален институт по метрология, Национални референтни лаборатории и др.).

В интернет-страницата на ИА БСА е публикувана информация за акредитирани български PT провайдъри (акредитирани от чуждестранни акредитиращи органи) в различни области на изпитване с цел подпомагане на избора на ILC/PT, както следва:

- Информация за "СИ ПИ ЕЙ КЕМ" ООД - акредитиран организатор на схеми за изпитвания за пригодност (PT провайдър), притежаващ акредитация от Американския Орган по Акредитация (ANAB) (<https://www.cpachem.com>).
- Информация за ИНТЕРПРОДЖЕКТ ООД е акредитиран провайдър за изпитвания за пригодност, притежаващ акредитация от Словашката Национална Акредитационна Служба (SNAS) (www.inter-project.bg).

Удостоверяване на съответствието с Добрата лабораторна практика:

През отчетния период няма извършвани инспекции на лаборатории и удостоверяване на съответствието на лабораториите с принципите на Добрата лабораторна практика, съгласно Наредба за принципите, инспекцията и удостоверяването на Добрата лабораторна практика (ПМС №207/2004г.)

През 2015 година е актуализирана процедурата за ДЛП и прилежащите формуляри към нея, включително и доклада за оценка за удостоверяване на съответствието на лабораториите с принципите на Добрата лабораторна практика.

5. НОВИ ДОКУМЕНТИ ОТ СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ИА БСА

През 2015г. са актуализирани следните вътрешни процедури и инструкции от системата за управление на агенцията:

- Процедура за изграждане и функциониране на система за финансово управление и контрол в ИА БСА (BAS QR 19);
- Счетоводна политика на ИА БСА (BAS QR 21)
- Индивидуален сметкоплан BAS QF 21/1
- Процедура за оценяване на съответствието с добрата лабораторна практика (BAS QR 22);
- Процедура за управление и развитие на човешките ресурси на ИА БСА (BAS QR 1);
- Правила за ползване на акредитационния символ на ИА БСА, за позоваване на акредитация от ИА БСА и/или за позоваване на статута на ИА БСА като страна по многостранното споразумение (BAS QR 5);
- Правила за работа на техническите комитети по акредитация (BAS QR 6);
- Вътрешни правила за провеждане на процедури по възлагане на обществени поръчки (BAS QR 28);
- Инструкция за осъществяването на комуникация на ИА БСА със заинтересованите от акредитацията страни (BAS QI 19);

Актуализираните документи от системата за управление на агенцията с публичен характер са публикувани на страницата на агенцията в интернет, процедурата за акредитация и в държавен вестник.

6. ВЪТРЕШЕН ОДИТ И ПРЕГЛЕД ОТ РЪКОВОДСТВОТО

С цел удовлетворяване на изискванията на т. 5.7 от ISO/IEC 17011:2004 и на основание Процедура на ИА „БСА“ за вътрешен одит BAS QR 9 през декември 2015 г. беше проведен вътрешен одит на системата за управление на агенцията съгласно утвърдена от изпълнителния директор годишна програма за вътрешен одит. Като резултат от проведеня вътрешен одит всички дейности и отговорности в ИА „БСА“ и съответните обекти бяха оценени по елементите на системата за управление в съответствие с ISO/IEC 17011:2004.

На 04.05.2015 г., при спазване на изискванията на ISO/IEC 17011:2004, се проведе преглед от ръководството на системата за управление за 2014 г. с цел гарантиране на нейното функциониране в съответствие с изискванията към органите по акредитация

Предстои провеждане на преглед от ръководството, планиран за 14 март 2016г.

7. ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ

За отчетния период специалисти на ИА „БСА“ осъществиха експертна дейност в следните направления:

- Изготвяне на становища по документи на EA, ILAC, IAF и др.
- Изготвяне на становище за съгласуване на проект на изменение на Закон за движение по пътищата;

- Изготвяне на становище за съгласуване на проект на закон за изменение и допълнение на закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на европейския съюз.
- Участия в заседание на ТК 34 към БИС;
- Участие в комисия по биологично земеделие към Министъра на земеделието и храните;
- Участие в международна конференция по метрология;
- Участие в одит за млякото, проведен от Службата по храните и ветеринарните въпроси(FVO) към Генерална Дирекция „Здраве и безопасност на храните“ DG(SANKO) 2015-7597, проведен в периода 09-19.06.2015г. в Р. България.
- Участие в одита на Службата по храните и ветеринарните въпроси към ГД САНТЕ, (FVO) в България
- Организирано е участие на лаборатории в програми за междулабораторни сравнения и изпитвания за пригодност по линия на ЕА и APLAC.

През 2015г. в ИА БСА са постъпили покани за участие в междулабораторни сравнения, организирани от името на ЕА, както следва:

Област Калибриране

№	Име ILC/PT	Общ бр. акредитирани лаборатории
1	ППКМД	4 акр. ЛК
2	Термодвойки	5 акр. ЛК
3	EA-Th12, Humidity	6 акр. ЛК
4	Въртящ момент	2 акр. ЛК

Област изпитване

№	Име ILC/PT	Общ бр. акредитирани лаборатории
1.	EURL-NM-20: Interlaboratory comparison for the determination of total As, Cd, Pb, Hg and iAs in chocolate feed	4 акр. ЛИ

8. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

През отчетния период представители на ИА БСА взеха участие в 18 различни международни семинари, конференции и обучения, както следва:

- Среца на EMAS (FALB) провела се в Рига, Латвия
- Среца на EMAS (FALB) в Дъблин, Ирландия
- Обучение по ISO 5001, проведено в Рига, Латвия, организирано от ЕА ENV WG
- Съвет за Многостранно споразумение на ЕА МАС в Истанбул, Турция
- Съвет за Многостранно споразумение на ЕА МАС в Берлин, Германия
- Генерална асамблея на ЕА GA провела се в Атина, Гърция
- Генерална асамблея на ЕА GA провела се в Будапеща, Унгария
- Среца на Работна група WG EU ETS, провела се в Любляна, Словения
- Среца на Комитет ЕА СС WG
- 28-ма среща на Комитет ЕА СРС, провела се в Малта
- Форум за акредитация и верификация провел се в Брюксел, Белгия
- Работна среща на Комитет на ЕА LC
- Работна среща на Комитет на ЕА ННС провела се в Брюксел, Белгия
- 17-ти Международен конгрес по метрология, превел се в Париж, Франция
- Работна група на ЕА /LC WG ILC Testing
- Работна група на ЕА /LC WG ILC Calibration
- 30 -та среща на ЕА СС , проведена в Лисабон, Португалия
- 30 –та среща на ЕА IC, проведена в Лисабон, Португалия

За отчетната 2015г. ИА БСА е подпомогнала процеса на извършване оценки в ЕА чрез участие на 1 технически оценител, участвал в оценка на място, проведена от RENAR.

Предвид ограничения ресурс ИА БСА не може да участва активно в международни форуми на ILAC и IAF. Въпреки това в края на отчетния период бяха направените предприети необходимите действия и беше регистрирано заявление пълноправно членство на ИА БСА в IAF, като се заплати таксата за разглеждане на апликационния формуляр.

Двустранно сътрудничество:

Един от приоритетите на агенцията е укрепване на сътрудничеството и разширяване обхвата на взаимодействие с партньорските организации и заинтересованите страни. Агенцията успешно си сътрудничи с националните органи по акредитация членове на ЕА.

През 2015 г. са подписани споразумения за сътрудничество с Румънския орган за акредитация RENAR, Чешкия орган по акредитация CAI и Акредитиращия орган на Беларус. В изпълнение на политиката на международните организации за акредитация за трансгранични акредитации предстои ИА „БСА“ да подпише Договор за сътрудничество в областта на акредитацията със Сърбия, Хърватска, Черна Гора и Босна и Херцеговина.

С подписването им се цели да се осигури обмен на информация и опит, размяна на посещения на персонал, взаимно участие в програмите за обучение и курсове за персонала, обмен на информация и документи, анализиране на политики, критерии и процедури за акредитация, реализиране на съвместни проекти, участия в междулабораторни сравнения.

Първа Международна конференция, организирана от ИА БСА:

Международната конференция „Акредитацията – условие за устойчиво развитие на бизнеса“ събра в София представители на научните среди, държавната администрация и проспериращи компании от 10 държави. Интересът към първия по рода си форум на експертите в сферата на акредитацията е знак, че партньорството между институциите, науката и бизнеса са трайно изградени и перспективите за тяхното развитие и задълбочаване са заложили в бъдещото ефективно и ползотворно сътрудничество.

Конференцията бе организирана от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ в рамките на проект „Подобряване на достъпа до услугите, предоставяни в областта на акредитацията“, който се финансира със Средства на Европейския съюз чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“. Създаването на благоприятна бизнес среда чрез предоставянето на качествени административни услуги за бизнеса е не само един от приоритетите на Оперативната програма, но и една от водещите цели на проекта.

През последните години обект на бурно обществено обсъждане бяха възможностите за ефективно гражданско участие в процеса на управление. В България, в системата на Българската служба за акредитация, привличането на широк спектър експерти и възможността да бъде използван техния неоченим експертен потенциал са не само законово регламентирани, но и добре функциониращ механизъм. Пълноценното интегриране на Българската служба за акредитация в международната инфраструктура по качеството е поредната стъпка към облекчаване на процедурите и стимулиране на българските компании в международния обмен на продукти и услуги.

9. УЧАСТИЕ НА ИА БСА В ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ СЪС СРЕДСТВА ПО МЕЖДУНАРОДНИ И ЕВРОПЕЙСКИ ПРОГРАМИ

Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ е бенефициент по Договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG161PO003-4.3.01-0004-C0001 по приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“ по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 г. с наименование на

проекта „Подобряване на достъпа до услугите, предоставяни в областта на акредитацията“. Стойността на договора е: 2 170 190 лева.

Целта на проекта бе да допринесе за създаването на благоприятна бизнес среда, посредством предоставянето на качествени услуги за бизнеса. Дейността на ИА БСА е фундаментална от гледна точка на изграждането на ефективна и функционираща система от организации (национална инфраструктура по качеството), които да гарантират безопасност, точност и качество на продуктите и услугите, които се произвеждат и/или предоставят на бизнеса. Реализацията на проекта има пряк ефект върху всички икономически дейности, които са обвързани с покриването и спазването на технически нормативно установени изисквания и правила.

През отчетния период по проекта бяха осъществени следните дейности:

- доставени 2 бр. сравнителни материали и метални шкафове за съхранението им
- изграждане и обособяване на конферентен и обучителен център, разполагащ с модерни конферентна, преводаческа и презентационни системи с възможност за бързо и лесно обособяване според нуждите в една или повече зали с над 120 конферентни места и пространство за кафепauзи
- изградена функционираща приемна на ИА БСА с обособени помещения
- Представители на ИА БСА участваха в 15 събития, заседания на комитети на ЕА, конгреси и обучения.
- Обучения по ISO 9001:2015, „Акредитация на медицински лаборатории, съгласно изискванията на БДС EN ISO 15189“; „Акредитация на верификационни органи, съгласно изискванията на ISO 14065 в комбинация с Регламент (ЕС) № 600/2012“ и „Акредитация на органи по сертификация на продукти, съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17065“.
- Проведени 6 еднодневни информационни събития в градовете стара Загора, Бургас, Варна, Русе, Враца и Пловдив, бе проведена една международна конференция в гр. София (14 декември 2015 г.)
- Изработена бе маркетингова и рекламна стратегия, включително и визуално представяне на ИА БСА с изработени 1 000 наръчника и разработен обучително-информационен пакет, както и 1000 брошури с информация относно дейността на ИА БСА.

10. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Дейността по връзките с обществеността на ИА „БСА“ е насочена към подготовка на информационни материали, осигуряване на обратна връзка с клиентите и заинтересованите от дейността по акредитация страни. ИА „БСА“ предоставя информация основно чрез интернет-страница си.

Информационни материали:

С цел задоволяване на потребителския интерес и предоставяне на по-пълна информация за акредитацията интернет-страницата на агенцията се актуализира ежемесечно. - Подготвен и разпространен е рекламен материал за същността на акредитацията и нейната роля в процеса на свободното движение на стоки и услуги.

Поддържане на публични регистри

Агенцията поддържа актуални публични регистри в секция „Регистри“ на интернет страницата си както следва:

- публичен регистър на лицата с предоставена, ограничена, временно ограничена, спряна или отнета акредитация;
- електронен регистър за акредитираните верификационни органи

- електронен регистър на независимите акредитирани проверяващи по околна среда – в съответствие с изискванията на чл. 135, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда във връзка с прилагане на Наредбата за националната схема за управление по околна среда и одитиране;
- публичен регистър на лицата, за които е удостоверено съответствие с Дбрата лабораторна практика.

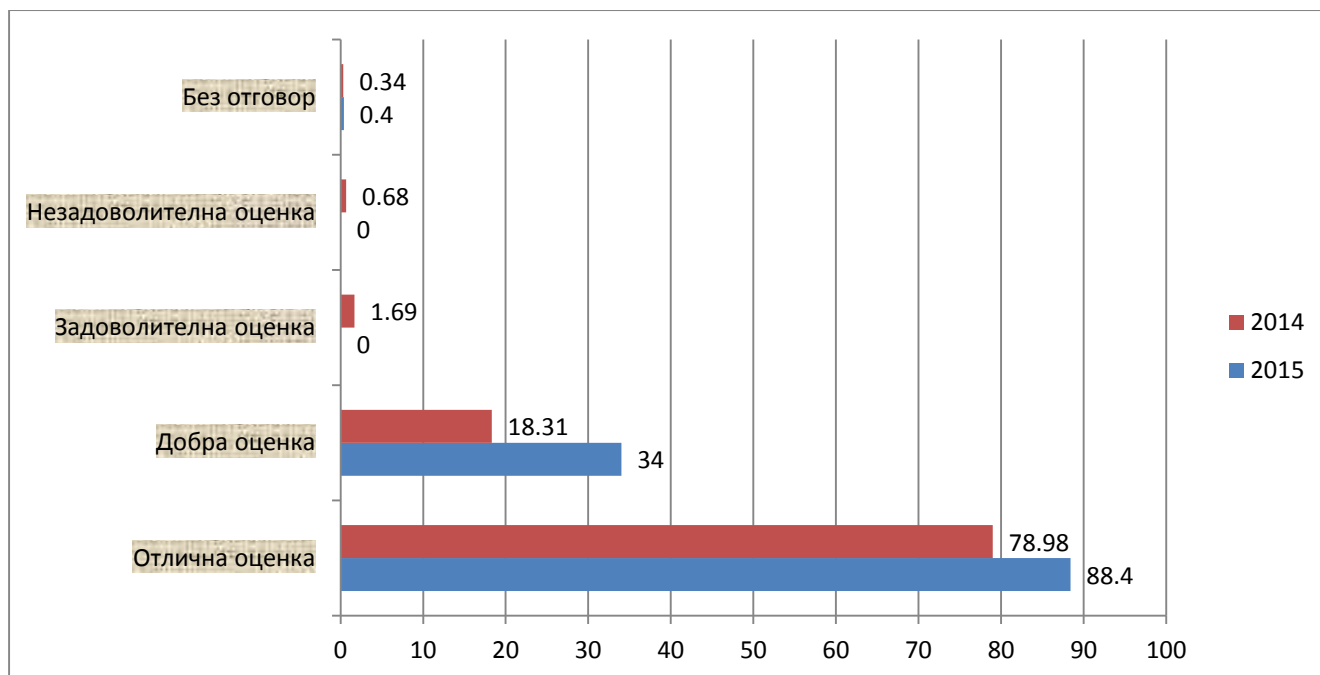
Връзка с клиенти:

С цел усъвършенстване на услугите, предоставяни от агенцията, функционира система за измерване удовлетвореността на клиентите от услугите, предоставяни от ИА "БСА". Връзката се осъществява посредством лист за обратна връзка. Информацията от листовите за обратна връзка е полезна за постоянното усъвършенстване на системата за управление.

През отчетния период в агенцията са представени 302 бр. Листове за обратна връзка, от които 267 бр. (88,4%) с отлична оценка, 34 бр. (11,2%) с добра оценка, 0 бр. с незадоволителна оценка и 1 бр. без отговор по отношение на оценяване на системата за управление на съответните ООС и начина на провеждане на оценката на място от членовете на екипа по оценяване.



За сравнение може да се проследят данни от предходни периоди в проценти, както следва:



Ден на отворените врати по повод 9 юни-международния ден на Акредитацията:

По повод деня на акредитацията, Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ обявява Ден на отворени врати в агенцията.

На 11 юни 2015г. от 15 часа заинтересованите от процеса по акредитация ще получат информация за работата и функциите на агенцията, както и ще имат възможност да се запознаят с историята и развитието на акредитацията в България от 1998г.

Информационни събития за популяризиране на дейността на ИА БСА:

Българска служба за акредитация организира поредица от информационни срещи в страната за представяне на акредитирани услуги по оценяване на съответствието, които агенцията предоставя. Ползите за бизнеса и за потребителите ще бъдат дискутирани в рамките на делови форуми в Стара Загора, Бургас, Варна, Русе, Враца и Пловдив. Сред акцентите са акредитацията на медицински лаборатории по ISO 15189, контролът за качеството на храните, сертификацията на биологично производство, безопасността на детските площадки и други актуални области на сертифициране.

Повишаване на информираността и познаването на дейността по акредитация е обвързано от комплекс от мерки, насочени от една страна към разясняване на значението и обхвата на дейността по акредитация, а от друга страна – предоставяне на специализирана информация за лица и организации, пряко ангажирани в процеса по акредитация.

11. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНА ДЕЙНОСТ

Отчет на основните параметри на бюджета

Изпълнителна агенция “Българска служба за акредитация” (ИА БСА, Агенцията) е юридическо лице със седалище гр. София, второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на икономиката. Ежегодно Министъра, в качеството си на първостепенен разпоредител с бюджет, утвърждава бюджет на Агенцията за осъществяване на акредитация и изпълнението в пълен обем на поставените задачи.

Издръжката на агенцията се формира от бюджетни средства и от приходи от собствена дейност.

- **Приходи на ИА БСА**

Приходите на агенцията основно се формират от постъпления от услуги, свързани с предоставяне на услуги по акредитация. Цените на услугите, предоставяни от ИА БСА са определени в Ценоразпис (BAS QR 8), одобрен от съвета по акредитация и утвърден от изпълнителния директор, съгласно разпоредбите на Закон за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието.

През 2015 година извършените и фактурирани дейности на ИА БСА са в размер на 2 537 882 лв., което представлява преизпълнение на плана за приходи – по уточнен план 2 536 500 лв. От тях са събрани и реално са постъпили в сметката на ИА БСА приходи в размер на 2 415 532 лева. Постъпилите в по-малко приходи през 2015г. се дължи на невъзможността на част от акредитираните лица да заплащат таксите своевременно и изцяло, за което са предприети съответните законови действия от страна на ИА БСА по събиране на начислените плащания и валидността на предоставената акредитация. Голямо влияние по несъбраните и фактурирани вземания оказва факта, че при проведен вътрешен одит на изпълнението на бюджета на ИА БСА за 2014 г. от екип на Дирекция „Вътрешен одит“, Министерство на икономиката, се изрази мнение че изпращането на фактурите на клиентите чрез „Български пощи“ ЕАД е неефективно изразходване на средства, както и че разходооправдателния документ следва да се изпраща по електронен път, с цел икономия. В тази връзка немалък брой клиенти на Агенцията извършват разплащания на дължимите по издадени към тях фактури чак след получаване на оригинал на фактура, а не при изпращането им по електронен път, което за последното тримесечие на 2015г. реално се води до заплащане в следващ отчетен период.

- **Разходи**

Общият размер на извършените разходи по бюджет за 2015 г. е 987 383 лева. Същите се разпределят по направления, както следва:

- за заплати и др. възнаграждения на персонала	670 632 лв.
- за осигурителни плащания	139 172 лв.
- за текуща издръжка	145 036 лв.
- за членски внос	32 543 лв.

- **Плащания към персонала (за заплати и др. възнаграждения, включително и осигурителни)**

Основният дял от разходите (79,12%) е определен от плащания, свързани с персонала (оценители, експерти и служители на Агенцията),

Основния дял от общите разходи - 67,92%, са свързани с плащания към персонала (заплати, обезщетения и др.), нает по трудови и служебни правоотношения, както и с възнаграждения на привлечения външен персонал (оценители и експерти), предвид естеството на дейността на ИА БСА. За осъществяване на основната си дейност по акредитация, ИА БСА привлича по граждански договори външни експерти в качеството им на водещи оценители, технически оценители или експерти, компетентни в различни области на икономиката, в които икономическите оператори заявяват акредитация. Размерът на възнаграждението им се изчислява на базата на определена часова ставка, дефинирана във вътрешен акт на агенцията.

В сравнение с предходната 2014 г. разходите, свързани с плащанията към персонала са намалени с 3,79 %, което е свързано с намалената щатна численост на персонала на Агенцията с 1 бр. през 2015 г.

Разходите за осигурителни плащания представляват 14,09% от общите разходи на Агенцията през отчетния период на текущата година и са производна величина на изразходваните средства за плащания към персонала (щатен и нает). За сравнение разходите свързани с плащанията към персонала за 2014г. в сравнение с 2013г., също са били намалени с 2828 лв. което се дължи на съкращаването на две щатни бройки от общата численост на персонала, докато разходите за осигурителни плащания на агенцията през 2014г. представляват 14,04% от общите разходи.

- **Средства за текуща издръжка**

Разходваните средства за текуща издръжка на агенцията през 2015 г. представляват 17,98% от общия размер на разходите, като включват:

- разходи за осигуряване на най-необходимите материали и консумативи в пряката ежедневна работа на администрацията;
- разходи за външни услуги, електро и топлоенергия, вода, телекомуникационни и телеграфопощенски услуги, поддържане на компютърната техника и други външни услуги;
- разходи за командировки;
- текущ ремонт на предоставените активи на агенцията;
- разходи за квалификация и преквалификация за персонала;
- разходи за данъци, такси и административни санкции;

В сравнение с 2014 г. тези разходи са с 46 305 лв. по-малко. Най-голямо е намалението на разходите за други външни услуги – 33 900 лв. и на разходите за вода, горива и енергия – 6 229 лв. Също така следва да се отчете че разходите за текуща издръжка за 2014г. са по-високи от отчетените за 2013г. с 18 620 лева., което явно показва постигнат ефективен баланс при управление на финансовите потоци.

- **Средства за членски внос в Европейската организация за акредитация (ЕА)**

Като пълноправен член на Европейската организация за акредитация ИА БСА заплаща годишна такса за членски внос, която се изчислява съгласно правила на ЕА за определяне на годишни такси, основаващи се на комбинация от UN коефициент (в зависимост от статута на икономиката на страната, в която оперира Националният орган по акредитация) и категория, определена от броя на областите на акредитация, за които агенцията е страна по Многостранното споразумение на Европейската организация за акредитация (ЕА МЛА). Годишната такса за членски внос за 2015г. е платена през първото шестмесечие на 2015 г. и е в размер на 31 943 лева. Платените средства представляват 3,24% от общия размер на разходите за 2015г., което като абсолютна стойност спрямо останалите разходи по пера е с относително малка тежест, но е дължим, постоянен разход. В сравнение със същия период на предходната година годишната такса е увеличена с 3 979 лв. През 2015 година е заплатен годишен членски внос в БИС в размер на 600 лева., който в сравнение с 2014 г. е с 200 лв. повече.

В периода са предприети стъпки и за членство на ИА БСА в IAF за което е заплатена съответната такса в края на 2015г. след официалното подаване на апликационните формуляри и съпътстващата документация.

- **Средства за капиталови разходи**

През 2015 година за трета поредна година няма утвърдени и разходвани средства за капиталови разходи от Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“ което води до реален проблем при осигуряване на ефективна и ефикасна дейност.

12. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМА 5 „ИНФРАСТРУКТУРА ПО КАЧЕСТВОТО В ПОДКРЕПА РАЗВИТИЕТО НА ИКОНОМИКАТА“, ПОЛИТИКА „УСТОЙЧИВО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И КОНКУРЕНТНОСПОСОБНОСТ“

Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Като част от структурата на държавната администрация и Национален орган по акредитация за Република България (съгласно Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието (ДВ, бр. 41/2010) ИА БСА с дейността си допринася за постигане на следните цели на програмата „Инфраструктура по качеството в подкрепа развитието на икономиката“.

Цел №1: Създаване и поддържане на доверие в техническата компетентност на органи за оценяване на съответствието, намаляване риска за бизнеса и неговите клиенти и международно признаване на издадените сертификати от националния орган по акредитация;

Цел №2: Осигуряване на предпоставки за признато съответствие на българските продукти.

Цел №3: Подобен достъп до услуги по оценяване на съответствието;

Цел №4: Подобряване на националната инфраструктура по качество.

По всички поставени цели са предприети необходимите действия за постигането им, като те могат да се систематизират по следния начин:

Цел № 1 и Цел № 2 са постигнати чрез:

- Акредитация и поддържане на акредитация на качествени и признати от европейския пазар услуги по оценяване на съответствието, предоставяни от органи за оценяване на съответствието;
- Поддържане на високо ниво на компетентност в целия процес на акредитация и към укрепване на доверието в агенцията като служба, която гарантира сертификат за акредитация, признат и достатъчен за цялата територия на ЕС, както и за създаване на предпоставки и условия за извършване на оценяване на ООС в законовата област, съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008;
- Поддържане на членство в ЕА;
- Поддържане на статута на Агенцията като страна по Многостранното споразумение с европейската организация за акредитация (ЕА-МЛА) за взаимно признаване на резултатите от оценки на съответствие. Това прави факт признаването на дейността на всички акредитирани от ИА БСА органи за оценяване на съответствието (ООС) във всички области на акредитация, в които ЕА-МЛА действа. Споразумението улеснява свободното движение на продукти и услуги в Европа и останалия свят. То елиминира нуждата доставчиците на стоки и услуги, и самите стоки и услуги да бъдат сертифицирани или изпитвани във всяка държава, в която се пускат на пазара. С други думи, всеки продукт или услуга, носещи символа на Органа по акредитация на сертификата или протокола от изпитване, които бъдат експортирани в друга държава, ще бъдат приети без да бъдат обект на допълнителни изпитвания, контрол или сертификация. През 2015г. Агенцията поддържа членството си в ЕА, което от 31.12.2014г. е с разширен обхват на споразумението в област верификационни органи съгласно ISO 14065 в комбинация с Регламент (ЕС) № 600/2012.

Изпълнението на Цел №3 и Цел №4 е свързано със спазване на процедурите и изискванията към тях съгласно въведената система за управление на ИА БСА.

13. ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Финансово стопанската дейност на БСА е свързана с осигуряване на дейността възложена съобразно действащото Многостранно споразумение с европейската организация за акредитация (ЕА-МЛА) за взаимно признаване на резултатите от оценки на съответствие, действащото българско и европейско законодателство и нормативна рамка. С оглед на това осигуряване в Агенцията се предприемат мерки за поддържане в добро състояние на материално-техническата база, въпреки че наличната компютърна техника не е обновявана поради ограничения бюджет и липсата на утвърдени капиталови средства. Към настоящия момент служителите на Агенцията работят в условията на

съществуваща реална възможност от възникване на невъзстановима повреда на компютърна техника, в следствие на която да бъде нарушен установеният ефективен ритъмна работа на част от персонала и да се стигне до невъзможност до изпълняване на задължения на ИА БСА.

14. УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ, ПОСТОЯНЕН ПЕРСОНАЛ, ТЕХНИЧЕСКИ ОЦЕНИТЕЛИ И ЕКСПЕРТИ

Ефикасно управление на човешките ресурси чрез привличане на постоянен и външен персонал за нуждите на ИА БСА:

За осигуряване дейността по акредитация в ИА БСА са налице действащи сключени договори с 15 външни водещи оценители и 479 външни технически оценители и експерти. Щатните водещи оценители са 20 броя. За периода са сключени два нови договора с външни водещи оценители, 23 нови с външни технически оценители и експерти. През 2015 г. се извърши промяна в управленския екип на ИА БСА, като промените се отнасят до 3 служители – изпълнителен директор, главен секретар, директор дирекция „АПФСО“. Освободени през 2015 г. са общо 14 души, назначени 15 души, в т.ч. по програма „Старт на кариерата“ 3 души, назначени след приключване на програмата.

Все още Агенцията е в условията на сериозен недостиг на щатни бройки, като наличния ресурс е претоварен със възложение отговорности съобразно

Организиране на курсове, семинари и конференции и други форми на обучение в областта на акредитацията:

Разработване на модули за обучение и провеждане на курсове за вътрешни и външни водещи оценители и оценители за ИА БСА, съгласно критериите на ЕА: През отчетния период от агенцията са организирани и проведени обучения за водещи оценители, служители, технически оценители и експерти – 26 броя с 503 участника (19 броя с общо 421 участника през 2014г.). Запазена е наложена практиката за системно обучение на щатния и привлечен персонал през годините. Организирането и провеждането на тези обучения е с цел осигуряване и поддържане на високо ниво на компетентност и унифициране на подхода при осъществяване на дейностите по оценяване на ООС.

15. БЪДЕЩИ ПЛАНОВЕ

Ръководния екип на Агенцията, както и всеки неин служител споделят общото разбиране на важността на осъществяваната от тях дейност не само за осигуряване и изпълнение на поетите на международно, общностно и правителствено ниво задължения на българската държава, но и за качеството и стабилността при осигуряването на нормален и достоен живот на всеки български гражданин. С дейността си, ИА БСА съдейства за създаване и поддържане на взаимното доверие между държавите-членки на Европейския съюз по отношение на компетентността на органите за оценяване на съответствието, респективно по отношение на доверието в издаваните от тях документи - сертификати, доклади, протоколи от изпитване и др. Високото качество при изпълнение на процедурите по акредитация спомага за взаимното признаване на резултатите от дейностите по оценяване на съответствието както в регулираните, така и в нерегулираните от Европейското и национално законодателство области.

Дейността на ИА БСА Агенцията създава доверие, като за да поддържа взаимното и споделено доверие на обществото, европейските и държавните институции, Агенцията изпълнява дейността си с изключително ниво на качество. Това се извършва чрез следните дейности:

- Поддържане на членството в ЕА (Европейската организация за акредитация) и статута на ИА БСА като страна по Многостранното споразумение на ЕА за взаимно признаване на резултатите (ЕА MLA) за всички области.

- Активно включване на ИА БСА в работата на Генералната асамблея на ЕА, Комитетите, Експертните и Работни групи на организацията.
- Установяване на членство в международните организации за акредитация: IAF и ILAC.
- Участие в заседанията на Форума на органите по акредитация и лицензиращите органи (FALB).
- Двустранно сътрудничество с други национални органи по акредитация за осигуряване и поддържане на взаимното доверие в акредитираните услуги по оценяване на съответствието.

Идентифицирани са основни приоритети като:

- **Процесът по акредитация, инспекция и оценяване да се** извършва при спазване принципите на законност, независимост, безпристрастност, публичност, равнопоставеност, недопускане на конкуренция, осъществяване на дейността по акредитация с нестопанска цел и опазване на производствената и търговската тайна.
- **Активно участие в структурите на Европейската организация за акредитация и тези към Европейската комисия, като** условие за поддържане на членството в ЕА и статута на ИА БСА като страна по Многостранното споразумение на ЕА за взаимно признаване на резултатите (ЕА MLA) за всички области.
- **Пълноправно членство в международните организации за акредитация: IAF и ILAC** и редовно участие в техните работни групи, форуми и обучения
- **Поддържане и прилагане на система за управление на ИА БСА** чрез периодични прегледи и вътрешни одити.
- **Организиране и провеждане на хармонизиращи срещи** с цел прилагането на единен подход при изпълнението на правилата и процедурите на агенцията.
- **Регулярно набиране на информация** за осъществяване на обратна връзка с клиентите и всички заинтересовани от акредитацията страни за оценка на удовлетвореността им от предлаганите услуги по акредитация.
- **Човешки и материални ресурси** - Ефикасно управление на човешките и материалните ресурси чрез привличане на постоянен и външен персонал за нуждите на ИА БСА. Систематично обучение, повишаване и поддържане на квалификацията на персонала. Повишаване на мотивацията. Обвързване на заплащането на постоянния и външен персонал с резултатите от оценяване при изпълнението на дейността. Недопускане на нелоялност от страна на персонала към ИА БСА и/или нейните клиенти.
- **Повишаване на капацитета и квалификацията на персонала** чрез осигуряване на модерна материална и техническа база и усъвършенстването ѝ в съответствие с потребностите.
- **Информираност** - подобряване на достъпа до услугите, предоставяни от ИА БСА като Национален орган по акредитация на ООС. Повишаване на информираността и познаването на дейността по акредитация като последно ниво на контрол върху дейностите по оценяване на съответствието (сертификация, изпитване, калибриране, контрол и др.)

ИНЖ. ИРЕНА БОРИСЛАВОВА

**ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА
АГЕНЦИЯ „БЪЛГАРСКА СЛУЖБА ЗА АКРЕДИТАЦИЯ“**